

Roth u bram Europy

"Hotel Savoy" jest wielką metaforą drogi na Zachód odbywanej z nicości, świata przeoranego wojennym zniszczeniem, coraz dalej od Ziemi Obiecanej, coraz bliżej postępującej nowoczesności, ku światu składającemu się na powrót (nie wiadomo jeszcze w co) ze strzępów. Jak pisze współczesny wydawca powieści, Wydawnictwo Austeria, hotel i jego piętra uporządkowane wedle hierarchii społecznej, przypominające kręgi dantejskiego świata, symbolizują piekło i śmierć. Pierwsze strony powieści przeczytał podczas znakomity aktor Bronisław Wrocławski.

- *Zawsze czuję się dumny, gdy mogę zrobić coś dobrego dla mojej pierwszej i drugiej ojczyzny* - mówi Paweł Zyner, przedstawiając gości, a grono to było bogate i różnorodne. Powitani zostali m.in. ambasador Almhofer, prezydent Łodzi Hanna Zdanowska i byli prezydenci: Jerzy Kropiwnicki i Tadeusz Matusiak, doktor teologii ks. Piotr Turek, rabin Łodzi Dawid Szychowski, przedstawiciele Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi. W uroczystości na ul. Traugutta wzięli udział także obecni właściciele Hotelu Savoy oraz władze Uniwersytetu Łódzkiego reprezentowane przez prorektora prof. Tomasza Cieślaka (naszego stałego autora).

Ambasador Almhofer powitał przedstawicieli łódzkiej inteligencji i przypomniał, że Roth jest jednym z najpopularniejszych pisarzy austriackich, tłumaczonym na wiele języków, w tym chiński. Prezydent Hanna Zdanowska przywołała fragment z "Hotelu Savoy", którego bohater Gabriel Dan idąc od Dworca Fabrycznego mówi: "Stanąłem u wrót Europy". Prezydent zapewniła o miejscu Łodzi w Europie. Jerzy Kropiwnicki wyraził zadowolenie, które towarzyszy łodzianinowi, także jak on napływowemu, gdy jego miasto istnieje w powszechnej świadomości. Dodał, że dziś miasto, które dla Rotha było miastem na styku cywilizacji, dziś przypisane jest do kultury zachodniej. Przypomniał, że w Teatrze Nowym im. K. Dejmka powstała prawdopodobnie jedyna realizacja "Hotelu Savoy" i pozwolił sobie na uszczypliwość, że nie widzi wśród zebranych obecnego dyrektora naczelnego i dyrektora artystycznego tej sceny. O głos poprosiła Joanna Podolska, dyrektor Centrum Dialogu im. M. Edelmana, dziękując za przywołanie spektaklu, który był produkcją Festiwalu Łódź Czterech Kultur, jak dodała koprodukowaną przez Teatr. Spektakl grany był na wielu piętrach hotelu, dzięki współpracy z jego właścicielami, a obejrzało go blisko tysiąc osób. Otrzymał też Nadzwyczajną Złotą Maskę od łódzkich recenzentów za sezon 2012/2013 oraz nagrodę Energia Kultury. Od redakcji uzupełnijmy, bo te nazwiska nie padły, że reżyserem spektaklu-instalacji był Michał Zadara, a spektakl powstał za dyrekcji Zdzisława Jaskuły.

Organizatorem umieszczenia tablicy dla Rotha był Konsulat Austrii w Łodzi, patronat honorowy objął Ambasador Republiki Austrii w Polsce, a partnerami wydarzenia byli: Austriackie Forum Kultury w Warszawie, Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, Dom Literatury w Łodzi.